

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 67/09-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. októbra 2009 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta o sťažnosti I. M., H., zastúpenej advokátom JUDr. M. C., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 33 C 7/00 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo I. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 33 C 7/00 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 33 C 7/00 p r i k a z u j e k o n ať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. I. M. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 2 700 € (slovom dvetisíc sedemsto eur), ktoré je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. I. M. p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 346,38 € (slovom tristoštyridsaťšesť eur a tridsaťosem centov), ktoré je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. M. C., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 67/09-8 z 12. februára 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť I. M., H. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 33 C 7/00.

Zo sťažnosti vyplýva, že žalobou podanou okresnému súdu 6. júla 1999 sa sťažovateľka domáhala od žalovaného v 1. rade priznania mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré u nej nastali v dôsledku zdravotnej ujmy, ktorú utrpela pri dopravnej nehode v súvislosti s plnením si pracovných povinností. Sťažovateľka uviedla, že okresný súd napriek závažnosti predmetu konania koná v jej veci so zbytočnými a neodôvodnenými priet'ahmi, čím sa predlžuje stav jej právnej neistoty a odd'aluje sa právoplatné skončenie sporu.

Sťažovateľka ďalej uviedla:

«Na základe tohto skutkového stavu namietame, že zdĺhavým postupom súdu bolo v prípade sťažovateľky porušené základné právo zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého „každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov“. Právna istota sa vytvára až právoplatným rozhodnutím súdu, pričom v tomto prípade sa prvé pojednávanie konalo po viac ako 5 rokoch od podania žalobného návrhu a zatiaľ posledné pojednávanie sa uskutočnilo pred viac ako 3 rokmi. Napriek nariadeniu znaleckého dokazovania súdom ešte v novembri 2006, doposiaľ nedošlo ani k jeho začatiu, pričom súd nevyužil všetky možnosti na jeho včasné zabezpečenie.»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn: 33 C 7/2000 bolo porušené.

Prikazuje sa, aby OS Bratislava III vo veci neodkladne ďalej konal bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľke priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 80 000 Sk, ktoré je OS Bratislava III povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho podpredsedníčka a zákonná sudkyňa v skúmanej veci listom sp. zn. Spr. 3154/09 z 5. marca 2009 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu listom z 23. marca 2009.

2.1 Podpredsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla:

„K úkonom súdu od podania návrhu do novembra 2006 sa neviem vyjadriť, nakoľko sa spis č. k. 33 C 7/00 od 25. 05. 2007 nachádza na Ústave súdneho lekárstva Lekárskej fakulty UK v Bratislave z dôvodu znaleckého dokazovania. (...)

Na ústnom prejednaní veci netrvám.“

Zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení okrem popisu procesných úkonov vykonaných v predmetnej veci uviedla:

„Postup súdu od novembra 2006 až do súčasnosti je ovplyvnený postupom v konaní ustanoveného znaleckého ústavu a pri jeho nečinnosti súd môže postupovať v súlade s procesnými ustanoveniami zákona (ukladaním poriadkovej pokuty, signalizáciou Ministerstvu spravodlivosti SR, znížením znaleckej odmeny a pod.), ktoré konajúci súd v tomto prípade využil. K postupu súdu od napadnutia veci do roku 2006 sa vyjadrím po predložení spisového materiálu znaleckým ústavom.

Môj postup v danej veci (ako aj ostatných veciach pridelených do môjho súdneho oddelenia) bol a je podmienený objektívnymi okolnosťami, ktoré nedokážem vlastnými silami ovplyvniť – počtom a skladbou vecí pridelených do súdneho oddelenia (do roku 2004 som vybavovala výlučne pracovnoprávne veci, ktoré patria medzi veci s nutnosťou ich vybavenia s osobitnou rýchlou konania), zaťaženosťou sudcu a pod.“

2.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu uviedol:

„Na základe Vašej výzvy z 12. 3. 2009 oznamujem, že sťažovateľka netrvá na tom, aby sťažnosť bola prerokovaná na ústnom pojednávaní a dáva súhlas na upustenie od takéhoto postupu.

K stanovisku Okresného súdu Bratislava III z 5. 3. 2009 uvádzame, že toto vyjadrenie sa týka len obdobia od nariadenia znaleckého dokazovania a zaslania spisu znaleckému ústavu t. zn. od mája 2007, čo je obdobie iba 2 rokov. Žalobný návrh sťažovateľka však podala pred takmer 10-timi rokmi a posledné pojednávanie vo veci, ktoré bolo odročené na neurčito kvôli vykonaniu tohto dokazovania sa uskutočnilo – 1. 6. 2005. Sťažovateľka zotrváva na dôvodoch uvedených vo svojej sťažnosti o porušení práva na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prieťahov.“

Podaním doručeným ústavnému súdu 12. októbra 2009 si sťažovateľka prostredníctvom právneho zástupcu uplatnila nárok na úhradu právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 33 C 7/00:

- 6. júl 1999 – žalobou podanou okresnému súdu sa sťažovateľka domáhala od žalovaného v 1. rade, ktorý bol jej zamestnávateľom, mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia ako dôsledok zdravotnej ujmy, ktorú utrpela pri pracovnom úraze (dopravná nehoda),
- 3. august 1999 – okresný súd zaslal žalobu na vyjadrenie žalovanému v 1. rade a vedľajšiemu účastníkovi,
- 12. august 1999 – vedľajší účastník vyjadril súhlas s jeho vstupom do konania na strane žalovaného v 1. rade,
- 20. august 1999 – okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie vodiča motorového vozidla, v ktorom bola sťažovateľka spolujazdkyňou pri dopravnej nehode, s tým, že podľa znaleckých posudkov bola chyba v brzdnom systéme motorového vozidla, a preto je podľa vodiča žaloba sťažovateľky proti nemu neopodstatnená (sťažovateľka túto osobu za žalovaného v žalobe ani neoznačila, pozn.),
- 25. august 1999 – žalovaný v 1. rade sa vyjadril k sporu,

- 31. máj 2000 – okresný súd zaslal vyjadrenie žalovaného v 1. rade a vodiča na vedomie právneho zástupcovi sťažovateľky a súčasne ho vyzval, aby predložil pracovnú zmluvu medzi sťažovateľkou a žalovaným v 1. rade; súčasne si okresný súd vyžiadal vyšetrovací spis týkajúci sa dopravnej nehody ČVS: VP-104/30-95-De, pri ktorej utrpela sťažovateľka zdravotnú ujmu,
- 14. jún 2000 – právny zástupca sťažovateľky zaujal stanovisko k zaslaným vyjadreniam a predložil žiadanú pracovnú zmluvu,
- 19. jún 2000 – okresnému súdu bol doručený vyžiadaný vyšetrovací spis,
- 7. november 2000 – okresný súd vyzval vedľajšieho účastníka, aby sa vyjadril k žalobe,
- 8. november 2000 – okresný súd pripojil spis sp. zn. 28 C 91/97,
- 4. december 2000 – vedľajší účastník sa vyjadril k žalobe,
- 16. marec 2001 – okresný súd vylúčil spis sp. zn. 28 C 91/97,
- 5. marec 2003 – okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, aby upresnil, či Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky má vstúpiť do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného v 1. rade alebo namiesto doterajšieho žalovaného v 1. rade,
- 31. marec 2003 – právny zástupca sťažovateľky reagoval na výzvu okresného súdu,
- 4. september 2003 – právny zástupca sťažovateľky urgoval postup v konaní,
- 15. október 2003 – okresný súd uznesením pripustil do konania ďalších účastníkov, a to vodiča dopravnej nehody ako žalovaného v 2. rade (ďalej len „žalovaný v 2. rade“) a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako žalovaného v 3. rade (ďalej len „žalovaný v 3. rade“),
- 17. február 2004 – zákonná sudkyňa dala pokyn na doručenie žaloby žalovanému v 3. rade na vyjadrenie, avšak tá bola zaslaná na vyjadrenie vedľajšiemu účastníkovi,
- 15. apríl 2004 – vedľajší účastník sa vyjadril k sporu,
- 28. január 2005 – právny zástupca sťažovateľky urgoval rýchlosť konania,
- 14. február 2005 – okresný súd nariadil pojednávanie na 27. apríl 2005,
- 18. február 2005 – okresný súd vyzval žalovaného v 3. rade, aby sa vyjadril k žalobe,
- 4. marec 2005 – žalovaný v 3. rade oznámil, že po naštudovaní dostupných materiálov sa vyjadrí k žalobe,
- 15. apríl 2005 – žalovaný v 3. rade sa vyjadril k žalobe a súčasne ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní,

- 27. apríl 2005 – okresný súd na pojednávaní zastavil konanie proti žalovanému v 2. rade a po vypočutí prítomných účastníkov bolo pojednávanie odročené na 25. máj 2005 na účely ďalšieho dokazovania,
- 3. máj 2005 – okresný súd vyzval žalovaného v 3. rade, aby predložil listinné dôkazy (o organizačnej štruktúre Policajného zboru),
- 9. máj 2005 – vedľajší účastník oznámil, kto bol platiteľom poistného za motorové vozidlo, s ktorým došlo k dopravnej nehode, tak ako mu to bolo uložené na pojednávaní,
- 23. máj 2005 – právny zástupca sťažovateľky si splnil povinnosť uloženú mu na pojednávaní a predložil vyčíslenie požadovaného mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia,
- 25. máj 2005 – z dôvodu neprítomnosti zákonného sudcu bolo pojednávanie odročené na 1. jún 2005,
- 1. jún 2005 – po vypočutí prítomných účastníkov bolo pojednávanie odročené na neurčito s tým, že vedľajší účastník predloží odôvodnenie jeho návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania,
- 9. jún 2005 – vedľajší účastník predložil odôvodnený návrh na znalecké dokazovanie a otázky pre znalca,
- 15. jún 2005 – žalovaný v 1. rade zaslal listinné dôkazy a tiež sa pripojil k návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania,
- 30. jún 2005 – sťažovateľka zaslala svoje lekárske správy,
- 30. august 2006 – právny zástupca sťažovateľky urgoval postup v konaní,
- 28. november 2006 – okresný súd uznesením nariadil znalecké dokazovanie Lekárskou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave (ďalej len „lekárska fakulta“),
- 12. december 2006 – lekárska fakulta oznámila, že bola vyčiarknutá zo zoznamu znalcov,
- 19. marec 2007 – okresný súd uznesením zmenil výrok uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania tak, že novým znalcom sa stal Ústav súdneho lekárstva lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave (ďalej len „znalec“),
- 25. máj 2007 – spis bol postúpený ustanovenému znalcovi na vypracovanie znaleckého posudku,
- 8. október 2007 – okresný súd vyzval znalca, aby predložil znalecký posudok a aby oznámil nedodržanie stanovenej 60-dňovej lehoty na jeho vypracovanie,

- 16. november 2007 – okresný súd vyzval znalca, aby predložil znalecký posudok a aby oznámil nedodržanie stanovenej 60-dňovej lehoty na jeho vypracovanie,
- 6. marec 2008 – okresný súd vyzval znalca, aby predložil znalecký posudok a aby oznámil nedodržanie stanovenej 60-dňovej lehoty na jeho vypracovanie,
- 17. apríl 2008 – znalec požiadal o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku,
- 4. jún 2008 – okresný súd uznesením žiadosti znalca o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku nevyhovel s odôvodnením, že lehota stanovená na jeho vypracovanie uplynula už pred viac ako rokom a opätovné predĺženie lehoty by spôsobilo zbytočné preťahy v konaní,
- 12. jún 2008 – okresný súd vyzval znalca, aby predložil znalecký posudok,
- 11. august 2008 – okresný súd uznesením uložil znalcovi poriadkovú pokutu a vyzval ho na predloženie znaleckého posudku,
- 20. január 2009 – okresný súd uznesením uložil znalcovi poriadkovú pokutu a vyzval ho na predloženie znaleckého posudku,
- 23. január 2009 – okresný súd oznámil Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, že ustanovený znalec si neplní svoje povinnosti,
- 3. marec 2009 – okresný súd uznesením uložil znalcovi poriadkovú pokutu a vyzval ho na predloženie znaleckého posudku a spisu pod hrozbou uloženia ďalšej poriadkovej pokuty.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak

porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet a právoplatne nerozhodli (m. m. I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03). Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 33 C 7/00 o mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské

práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým zohľadnil, že predmetom napadnutého konania na okresnom súde je vec, rozhodnutie o ktorej bude mať priamy vplyv a dopad na kvalitu životnej úrovne sťažovateľky a jej rodinných príslušníkov, t. j. výsledok konania má priamy dopad na existenčnú sféru sťažovateľky, a preto povaha tohto konania si vyžaduje mimoriadnu starostlivosť a pozornosť všeobecného súdu venovanú efektívnemu a rýchlemu postupu, aby bol naplnený účel súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (napr. I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03, I. ÚS 158/04, I. ÚS 241/06).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na predmet konania, ako aj vzhľadom na vývoj procesnej situácie v danej veci nemožno toto konanie považovať za právne zložité. V súvislosti so skutkovou zložitost'ou veci ústavný súd konštatuje, že veci, pri rozhodnutí o ktorých je potrebné využiť odborné vedomosti znalca, zvyčajne považuje za skutkovo zložité, avšak v danom prípade zrejme okresný súd nepovažoval znalecké dokazovanie za nevyhnutné na rozhodnutie vo veci, keďže ho nenariadil z vlastnej procesnej iniciatívy, ale urobil tak až po viac ako 7 rokoch a 8 mesiacoch, a to iba na návrh účastníkov konania, ktorí navrhli aj otázky, ktoré má znalec v rámci znaleckého dokazovania posúdiť. Ústavný súd však zohľadnil, že samotné znalecké dokazovanie prispelo k predĺženiu konania.

2. Správanie sťažovateľky ako účastníčky konania je druhým kritériom pri rozhodovaní, či v skúmanom konaní došlo k zbytočným priesťahom, a tým aj k porušeniu označených práv, pričom z tohto hľadiska ústavný súd v správaní sťažovateľky nezistil žiadnu takú skutočnosť, ktorá by prispela k predĺženiu konania a ktorú by bolo treba pripísať na jej ťarchu.

3. Napokon ústavný súd skúmal postup okresného súdu v predmetnom konaní a v tejto súvislosti zistil, že okresný súd bol opakovane vo veci nečinný, a to v období od 25. augusta 1999, keď mu boli doručené všetky vyjadrenia k žalobe, do 31. mája 2000, keď okresný súd urobil vo veci ďalší procesný úkon, t. j. viac ako deväť mesiacov. Okresný súd bol nečinný aj v období od 4. decembra 2000, keď sa vedľajší účastník na výzvu okresného súdu vyjadril k žalobe, do 5. marca 2003, keď okresný súd urobil vo veci ďalší procesný úkon smerujúci k prerokovaniu a rozhodnutiu danej veci, t. j. okresný súd bol nečinný viac ako dva roky a tri mesiace. Ústavný súd zistil nečinnosť okresného súdu v trvaní viac ako šesť mesiacov aj v období od 31. marca 2003, keď právny zástupca sťažovateľky reagoval na výzvu okresného súdu, do 15. októbra 2003, keď okresný súd uznesením pripustil do konania ďalších účastníkov konania. Nadväzne na toto obdobie nečinnosti ústavný súd zistil ďalšiu nečinnosť v trvaní viac ako jedného roka a štyroch mesiacov, a to od už uvedeného 15. októbra 2003 do 14. februára 2005, keď okresný súd nariadil vo veci prvé pojednávanie, pričom v tomto období okresný súd urobil iba jeden neefektívny procesný úkon, pretože kancelária nesprávne vybavila pokyn zákonnej sudkyne, keď na vyjadrenie nevyzvala žalovaného v 3. rade, ale vedľajšieho účastníka, ktorý sa už ale k žalobe vyjadril. Ďalšie obdobie nečinnosti okresného súdu bolo zistené v čase od 9. júna 2005, keď vedľajší účastník predložil odôvodnený návrh na znalecké dokazovanie, do 28. novembra 2006, keď okresný súd uznesením nariadil znalecké dokazovanie, t. j. viac ako jeden rok a päť mesiacov. Napokon ústavný súd konštatuje, že okresný súd viac ako sedem mesiacov, a to od 3. marca 2009, dosiaľ neurgoval znalca, aby predložil vypracovaný znalecký posudok.

Ústavný súd zistil v postupe okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 33 C 7/00 nečinnosť v trvaní celkovo viac ako šesť rokov a desať mesiacov.

Nie zanedbateľnou skutočnosťou je aj zistenie, že aj napriek pre sťažovateľku závažnému predmetu konania sa predmetná vec aj po viac ako 10 rokoch stále nachádza na súde prvého stupňa a vo veci nebolo vyhlásené ani jedno meritórne rozhodnutie.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 33 C 7/00 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

IV.

4. V nadväznosti na výrok o porušení základného práva s'ťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany s'ťažovateľke ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

S'ťažovateľka sa domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 80 000 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je pre s'ťažovateľku dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať s'ťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä vzhľadom na predmet konania, ako aj vzhľadom na zistenú dlhodobú nečinnosť okresného súdu považuje za primerané v sume 2 700 €, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Právny zástupca sťažovateľky si uplatnil nárok na úhradu trov za tri úkony právnej služby.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2008 je 3 176 Sk a hodnota režijného paušálu je 191 Sk. Základná sadzba za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2009 je 115,90 € a hodnota režijného paušálu je 6,95 €.

Sťažovateľke vznikol nárok na úhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2008 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnému súdu) v celkovej sume 6 734 Sk vrátane režijného paušálu, t. j. 223,53 €, a za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2009 (stanovisko k vyjadreniu okresného súdu) v celkovej sume 122,85 € vrátane režijného paušálu. Sťažovateľke tak vznikol nárok na úhradu trov v celkovej sume 346,38 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2009